حاج حسین ملك، خانه‌اش را هم وقف چشمانتان می‌کند

اگر اهل خانه‌گردی هستید، آن هم از نوع تاریخی‌اش، یك خانه تاریخی و زیبای جدید را به فهرست حافظه تاریخی‌تان اضافه کنید. خانه و موزه ملی ملك متعلق به حاج حسین ملك؛ بزرگ‌ترین واقف فرهنگی کشور که پس از چند دهه تعطیلی، حالا به‌صورت دائمی روی عموم شهروندان بازگشایی شده. برای بازدید از این خانه می‌توانید شنبه تا پنجشنبه از ساعت ۹ الی ۱۵ و ۳۰ دقیقه به خیابان ۱۵ خرداد، پله نوروز خانه، بازار بین‌الحرمین بروید./ جام جم

جشنواره تماشایی کوچ عشایر در جعفرآباد مغان

یکی از زیباترین جشنواره‌ها، جشنواره کوچ عشایر است؛ به همان زیبایی کوچشان در طبیعت. اگر حال و هوای گشتن در طبیعت و سبزه‌زار با دنیای رنگارنگ عشایر را کرده‌اید، به جشنواره کوچ عشایر در جعفرآباد مغان اردبیل بروید. این جشنواره ششم اردیبهشت و توسط خود عشایر اجرا می‌شود؛ جشنواره‌ای که هم فال است و هم تماشا، چون هم روحتان صفا و جلایی می‌گیرد و هم با سبك زندگی طبیعی عشایر آشنا می‌شوید.

کتاب خوب، سفر خوب

البرز، زادگاه فرهنگی به قدمت تاریخ

کتاب «البرز زادگاه فرهنگی به قدمت تاریخ»، یکی دیگر از مجموعه چهار جلدی کتاب‌های سفر در ایران است که از ورای روایت‌های شیرین و خواندنی، چشم‌انداز تازه‌ای به روی تاریخ، طبیعت، معماری، آداب و رسوم و فرهنگ مردم سرزمین البرز گشوده است. شکل‌گیری اولیه این مجموعه از حدود ۱۴ سال پیش با دستنوشته‌های منوچهر طیاب آغاز شد که نهایتا با اتکا به تجربه ۵۰ ساله پژوهش و سفر در ایران زیرچاپ رفت. در یادداشت ابتدای کتاب آمده: «در نگارش کتاب، قلم همچون دوربین فیلمبرداری به خلق تصاویر پرداخته ... و این اتفاقی است که حقیقتا در این کتاب به وقوع پیوسته. همقدم و همگام با نویسنده و پژوهشگر راهی سفری دور و دراز به البرز زیبا خواهیم شد. کتاب گویای نه تنها آثار مادی و طبیعی آن خطه است، بلکه به نوعی سخن از معنویات و فرهنگ مردم می‌گوید.»

مجموعه کتاب و دی‌وی‌دی فیلم بلند البرز زادگاه فرهنگی به قدمت تاریخ، اثر منوچهر طیاب، مستندساز و پژوهشگر برجسته، نگاهی عمیق دارد به پیشینه و فرهنگ و آداب و رسوم مردم مسیر رشته کوه البرز که شامل شهرها و روستاهای اطراف تهران، فشم، چالوس، رامسر، رشت، ماسوله، چمخاله، قزوین، رودبار، ماسال، صومعه‌سرا، فومن، لاهیجان، تنکابن، مرزن‌آباد، کلاردشت، آمل، فیروزکوه، بهشهر، گرگان و دیلمان می‌شود. این کتاب نفیس به‌صورت رنگی چاپ شده و شامل نقشه راه و عکس‌هایی بی‌نظیر از منطقه است. عکاس مجموعه اسعد نقش‌بندی است و کتاب در سال ۹۴ توسط انتشارات خورشید به چاپ رسیده است./ جام جم

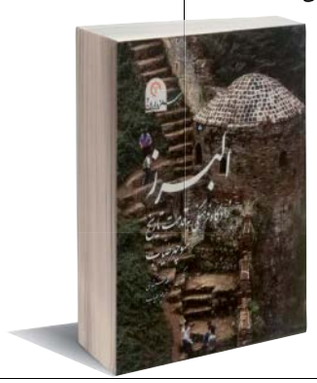

قدمت مینای خانه‌بندی به حدود ۵۰۰۰ سال قبل برمی‌گردد اما اوج فعالیت آن به دوره صفویه و قاجار می‌رسد

«مینای خانه‌بندی» صنعت و هنر خطه آذربایجان است که پیش از این منسوخ شده بود

مینا، جان دارد

سعیده دلال علیپور

جام جم

مینای خانه‌بندی، هنر زیبا و منحصربه‌فردی است که پس از یك قرن فراموشی و افول در کشور، حالا جانی دوباره گرفته و در آذربایجان حیات مجدد خود را لابه‌لای انگشتان تعداد معدودی هنرمند تجربه می‌کند.

حتما با شنیدن اسم «مینا»، ذهنتان پرکشید سمت هنر «میناکاری» اصفهان و این پرسش که میناکاری هنری منسوخ نیست و چرا باید احیا شود؟ اما جالب است بدانید مینای آذربایجان با مینای اصفهان تفاوت‌هایی دارد، چراکه مینای ساخته شده در اصفهان به مینای نقاشی معروف است و مینای خانه بندی آذربایجان شرقی، هنری ترکیبی از آتش و خاك است که با هنر طراحی و رنگ آمیخته شده و نقش‌های زیبا و خیره‌کننده‌ای می‌آفریند. این هنر از هنرهای شاخص در آذربایجان است که در دهه‌های گذشته منسوخ و طی چند سال اخیر با حمایت میراث فرهنگی استان و در سایه آموزش‌های دانشگاه هنر اسلامی تبریز مجددا احیا شده است. نسیم خواجه نصیری، هنرمند جوان و خوش ذوق تبریزی یکی از احیاکنندگان و فعالان این هنر زیبا و خاص بوده که در طول پنج شش سال فعالیتش، موفق به اخذ چهار نشان ملی مرغوبیت شده است. گفت‌وگوی ما را با این هنرمند جوان می‌خوانید.

تاریخچه مینای خانه بندی در کشور به چه زمانی برمی‌گردد؟

قدمت این هنر در ایران به حدود ۵۰۰۰ سال قبل برمی‌گردد، اما اوج میناکاری در کشور به دوره قاجار و صفویه می‌رسد. این هنر اصیل ایرانی به‌دلیل ارزشمند و قیمتی بودنش، یك هنر درباری و اشرافی قلمداد می‌شد و همواره تحت حمایت دربار بود، اما به‌دلیل توجه کمی که اواخر دوره قاجار نسبت به آن شد، به مرور در ایران رو به فراموشی رفت و منسوخ شد.

یعنی بی‌توجهی به این اثر تنها عامل فراموشی آن بود؟

علاوه بر بی‌توجهی متولیان، عوامل دیگری هم دخیل بود که مهم‌ترین آن، سختی کار و نحوه درست کردن مینای خانه‌بندی است. باتوجه به این‌که مراحل ساخت ظروف مینای خانه‌بندی بسیار دشوار است، البته این مینا هم بیشتر شبیه مینای نقاشی بود و نه مینای خانه‌بندی.

آماری از تعداد صنعتگران و هنرمندانی که اکنون به کار مینای خانه‌بندی مشغولند، دارید؟

بنده از سال ۹۱ و در سایه تحصیلات و آموزش‌هایی که در دانشگاه هنر هنرمندان آن دوران که اکثرا درباری بودند، تمایل چندانی به آموزش این هنر به دیگران نداشتند. به همین علت این هنر رفته رفته رو به افول رفت و از خاطره‌ها محو شد تا این‌که در زمان رضاشاه هنر مینا توسط یك آلمانی با سبك و المان ایرانی آموزش داده و تکنیك منسوخ شده، مجدد احیا شد. رنگ‌های مینا به مقدار فراوان از کشورهای خارج خریداری شد و هنر مینا دوباره رونق گرفت که در مینای نقاشی، مشِ رنگ‌ها بسیار ریز و کوچك است و در جریان مخلوط شدن با آب حل شده و به‌صورت آبرنگ درمی‌آید، اما مش رنگ مینای خانه‌بندی شبیه دانه‌های شکر بوده و محلول در آب نیست و خانه‌ها مرزبندی می‌کنند که رنگ‌ها داخل خانه بماند. همچنین در مینای نقاشی هنرمندان با نقاشی کردن مس با رنگ‌های مینای نقاشی اثر خود را می‌سازند، اما در مینای خانه‌بندی هنرمند این کار را با فرم دادن مفتول‌ها و ایجاد نقش با مفتول و رنگ‌گذاری مفتول‌ها کنار همدیگر انجام می‌دهد.

مواد اولیه مینای خانه‌بندی چیست؟

مواد اولیه این هنر نفیس را سیلیس .اکسیدهای معدنی و گدازه آورها تشکیل می‌دهند. اکسیدهای معدنی به سیلیس رنگ می‌دهد و پودر مانند است. بعد از ورود به کوره ذوب می‌شود و حالت شیشه‌ای به خود می‌گیرد. بعد اطراف پودرها را با مفتول‌های حالت داده شده به‌صورت دیواره‌هایی درست می‌کنیم که رنگ‌ها داخل دیواره‌ها باقی بمانند که به نوعی تلفیقی از ملیله و میناست و در دمای حدود ۹۰۰ درجه حرارت می‌دهیم.

مینای خانه بندی بیشتر روی چه فلزاتی کار می‌شود؟

مینای خانه‌بندی را روی فلزات طلا، نقره و مس انجام می‌دهند، اما اکنون بیشتر روی نقره کار می‌شود، چراکه قیمت تمام شده آن متناسب با فلز اسلامی تبریز کسب کردم، به کار و فعالیت در زمینه مینای خانه بندی روی آوردم. اما متاسفانه به‌رغم زیبایی و منحصربه‌فرد بودن این هنر اصیل ایرانی، تعداد فعالان آن در کشور شاید به حدود ۱۵ نفر برسد که شش هفت نفر آنها فارغ التحصیلان دانشگاه تبریز هستند که فعالیت در این رشته را ادامه دادند.

تفاوت مینای نقاشی با مینای خانه‌بندی در چیست؟

نقره است.

برخی کارشناسان صنایع دستی می‌گویند تولیدکنندگان بازدن برچسب طراحی شده روی ظروف، اعتماد مردم را نسبت به هنرمند میناکاری سلب کرده و بازار کار را بی‌رونق کرده‌اند. نظر شما در این باره چیست؟

به نظرم کسانی که مینای سرد (رزین) را با رنگ ترکیب کرده و آن را روی کار می‌زنند و بعد از دادن حرارت پایین، به‌عنوان مینا به مشتریان می‌شناسانند، بازاریان و تولیدکنندگانی هستند که در کارگاه‌های طلاسازی فعالیت می‌کنند و به صورت عمده به کار تولید می‌پردازند، اما چون کار ما ویژه است و مشتریان خاص خودش را دارد، لطمه چندانی به بازار فروش مان وارد نمی‌شود.

مشخصه و ویژگی بارز هنر مینای خانه‌بندی چیست؟

باتوجه به این‌که مینای خانه‌بندی سیلیس داشته و به حالت شیشه‌ای است، لذا استحکام بیشتری در ابزار درست شده ما دیده می‌شود و با گذشت زمان رنگش ثابت بوده و خش نمی‌افتد.

وضعیت فروش و صادرات هنر مینای خانه بندی در کشور و آذربایجان شرقی چگونه است؟

متاسفانه بخش صادرات این هنردستی بسیار منفعل بوده و اقدام خاصی در شناساندن و فروش وسایل مینای خانه‌بندی در خارج از کشور صورت نگرفته است. البته تا همین اواخر این هنر نفیس و ارزشمند حتی در داخل کشور نیز ناشناخته بود، طوری که مردم این آثار را محصول کشور چین می‌دانستند تا این‌که با برگزاری نمایشگاه‌ها و ارائه در گالری‌ها تاحدودی با این محصول آشنا شدند و به خرید آنها علاقه‌مندتر.

مکث

تهدید جدید هنر تازه احیا شده

بزرگ‌ترین مشکل هنر مینای خانه بندی در شرایط کنونی کمبود و نبود رنگ است که ماده اصلی و اولیه این هنر است. قبلا رنگ مورد نیاز خود را از آمریکا و هندوستان تهیه می‌کردیم، اما اخیرا و با تشدید تحریم‌ها قادر به خرید رنگ مورد نیاز خود نیستیم. البته هندوستان ما را به‌دلیل احیای مجدد این هنر در کشور رقیب جدی خود می‌بیند و دیگر مایل نیست به ما رنگ بفروشد، لذا اگر نتوانیم رنگ‌ها را تهیه کنیم، امکان این‌که این رشته دوباره از بین برود وجود دارد.

طراح: بیژن گورانی

جدول شماره ۵۳۶۱

جدول عادی

افقی: ۱) تابه نان‌پزی- مثنوی عرفانی سروده عطار- ضمیر اول شخص ۲) وسایل و اثاثیه صحنه و دکور- درس نگارشی- حرف عطف عربی ۳) بزرگان- پریشان- تحریك اعضای بدن برای خندیدن ۴) به حد مطلوب نرسیده- واحد اندازه‌گیری حجم مایعات- یار همایون ۵) نوعی پارچه نخی ظریف- نحیف- پسر عرب ۶) بوی رطوبت- لیف ظرفشویی- رویداد ۷) نیستی- از نام‌های خداوند- بلدرچین ۸) تك ورق بزرگ چاپی برای تبلیغات عمومی- نامی دخترانه ۹- سر و صدا- آبزی زیبا و باهوش- جراحت ۱۰) اهل ارمنستان- قسمت جلوی موشك- گل سرخ ۱۱) منفك- آسوده‌خاطر- قادر ۱۲) ایالتی در آمریکا- چراغ پیه سوز قدیمی- توطئه پنهانی ۱۳) لازم- فهمیده- چاق ۱۴) میوه- اسب بارکش- دروغگو ۱۵) راه میانبر!- متصدی نمایش فیلم در سینما- از الفبای انگلیسی.

عمودی: ۱) بدون حرکت- هزینه زندگی همسر و فرزندان- سارق اماکن شلوغ ۲) نام قدیم همدان- مراسم یادبود ۳) بی‌باکی- پنچرگیری ۴) هال- پندار- وسیع‌ترین قاره جهان ۵) ضمیر غایب- از باشگاه‌های فوتبال اسپانیا- بلوز زنانه ۶) شیشه آزمایشگاهی- بوی خوش- سال آذری- حرف همراهی ۷) کاشف سیاره اورانوس- جنگ و پیکار- مورد تنفر ۸) صندلی چرخدار معلولان- قراضه ۹) صبحانه نخورده- زیرین- شکل ظاهری ۱۰) اشاره به دور- خلاف میل- علم ستاره‌شناسی- بوسه ۱۱) تکلیف مدرسه- قهرمان جنگل شروود- قدم یکپا ۱۲) حلقه نورانی اطراف چیزی- کشمکش لفظی- نقصان ۱۳) رمانی از داستایفسکی- از سازها ۱۴) مجموعه تلویزیونی نوستالژیك ساخته مرحوم رضا ژیان- از سبك‌های ادبی فارسی ۱۵) ملیح- تنگه حیاتی خاورمیانه- دین رایج در هند.

جدول ویژه

افقی: ۱) بزغاله نر یك ساله- گوشزد، یادآوری- آش ۲) نوعی غسل- خمیده- صوت شگفتی ۳) جسور- تفریق- کشوری درون خاك افریقای جنوبی ۴)...اکبر گفتن- تاریك- شوره‌زار ۵) توهین- شکوه و جلال- درجه حرارت ۶) نیم‌صدای درازگوش- پایتخت تبت- اکسیر ۷) صوت- اهل روستا- خود را به بیماری زدن ۸) پرنده‌ای شبیه چکاوك- مساوی ۹) جوجه‌تیغی- سدی در تهران بر روی رودخانه جاجرود- صدای بلند ۱۰) مجاور- پروتئین سلول‌های زنده- تصرف در مالی ۱۱) اگرچه- گروهی- نویسنده فرانسوی نمایشنامه خسیس ۱۲) آسودگی- نام کوچك پاستور- بزرگواری ۱۳) برانگیختن- گیاهی علفی از خانواده مرکبات- لغو کردن ۱۴) دریا- از راست به چپ- از شاگردان بوعلی سینا ۱۵) مکان- طرفداران و هواداران شخص- گوسفند عربی.

عمودی: ۱) غذای قبل ظهر- کارش گرفتن شیره گیاهان روغنی است- نامی برای بلدرچین ۲) کیسه دولایه‌ای که قلب را می‌پوشاند- ایالتی در آمریکا ۳) نام گاوی در کتاب کلیله و دمنه- اقتصاد ۴- پیمانه- چند رأی- حقه باز ۵- کتف- ریاضیدان فرانسوی قرن هفدهم- بی‌مهری به معشوق ۶) بیماری تنفسی- همسر گزیدن- سال آذری- مرگ و میر جمعی ۷) سرشت و نهاد- گدا- آقای فرانسوی ۸) دریغ- درست دانستن سخن یا عملی ۹) فقر- سوگند- خشك ۱۰) همسرزن- کف دست- عزیمت‌کننده- حیرت ۱۱) همراه متل- فلزی زنگ‌زن برای ساختن ابزار جراحی- ماه کارگری ۱۲) عبادت‌کننده- یاری‌دهنده- شهرستانی در آذربایجان شرقی ۱۳) از کمدین‌های مشهور هالیوود- فرمان مغولی ۱۴) مرغ غمخوار- عبادتگاه زرتشتیان ۱۵) از نام‌های خداوند- مرهم- نرده.

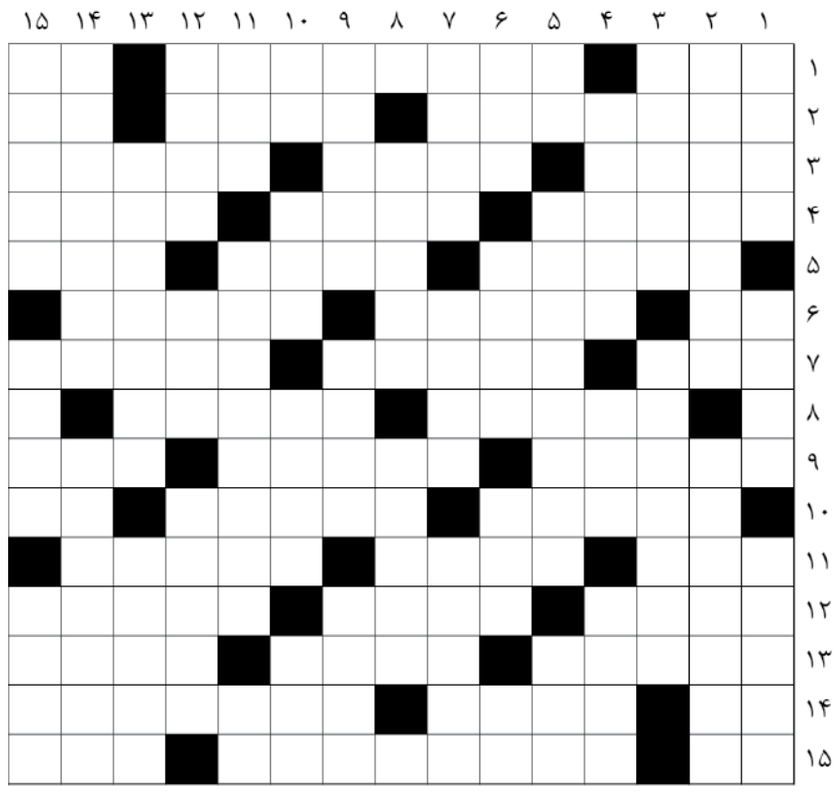

حل جدول عادی شماره ۵۳۶۰

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	ب	ر	ا	و	ر	د	■	د	ر	م	ا	ن	گ	ا	ه
۲	م	س	ل	ح	■	ا	ش	ک	ب	و	س	■	ل	گ	د
۳	ب	■	ک	د	خ	د	ا	■	ا	ر	ت	ش	ا	■	ه
۴	ی	ت	■	ت	ر	ا	ز	و	■	خ	و	ن	س	ر	د
۵	ی	ا	ر	■	ا	ر	د	و	ر	■	ن	ا	ک	س	■
۶	■	ی	و	ن	س	■	ه	ش	ا	م	■	س	و	ت	ی
۷	خ	ر	ی	د	ا	ر	■	و	س	ت	ر	ن	■	م	ا
۸	ر	■	ش	ی	ن	ت	و	■	ت	ی	م	ا	ر	■	غ
۹	و	ق	■	د	ی	و	ا	ن	■	ن	ا	م	و	ر	ی
۱۰	ج	ا	ن	ب	■	ش	ف	ی	غ	■	ن	ه	ی	ب	■
۱۱	■	ت	ا	د	ب	■	ی	ک	د	س	ت	■	ا	ذ	ن
۱۲	ا	ل	ت	ی	ا	م	■	ل	ی	م	ی	ا	■	ه	و
۱۳	خ	■	م	د	ر	س	ه	■	د	ی	ک	ت	ه	■	ش
۱۴	و	ر	ا	■	ب	ه	ا	م	ه	ر	■	ق	ن	و	ت
۱۵	ت	ی	م	و	ر	ل	ن	ک	■	ا	ب	ا	د	ا	ن

حل جدول ویژه شماره ۵۳۶۰

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	ف	ر	ا	خ	ن	ا	■	خ	ا	ک	د	ر	م	ش	ت
۲	ر	ی	م	ل	■	ن	و	ا	م	ب	ر	■	ی	ل	ه
۳	و	■	ر	و	ل	و	ر	■	د	ر	ب	ا	ز	■	چ
۴	ت	ب	■	ت	س	ا	و	ی	■	ا	س	ت	ن	ا	د
۵	ن	ی	س	■	ا	ع	د	ا	د	■	ت	ل	ا	ن	■
۶	■	و	ز	ا	ن	ج	و	■	چ	ن	ب	ا	ن	■	ر
۷	چ	ه	ا	ن	ج	و	■	س	ا	ر	■	ن	■	ا	ب
۸	و	■	ر	ف	ل	ک	س	■	ا	ی	ن	ت	ر	■	ی
۹	ل	ش	■	و	س	ی	ل	ه	■	ب	ا	ی	ک	ا	ل
۱۰	ا	ب	پ	ز	■	ل	و	و	ر	■	ه	د	ی	ه	■
۱۱	■	ه	ا	ی	ل	■	ل	ت	و	ن	ی	■	ن	ر	د
۱۲	پ	ه	ل	و	ا	ن	■	ن	ب	ا	ت	ی	■	م	ی
۱۳	ه	■	ا	ن	ه	ا	ر	■	ن	ه	ا	ل	ی	■	ز
۱۴	ن	ک	و	■	و	ی	س	ی	د	ی	■	د	ا	ی	ی
۱۵	ا	م	ن	ی	ت	م	ل	ی	■	د	م	ا	ب	ا	ن

بسیج مردمی برای نجات مسجد تاریخی کبود گنبد از هجوم سیلاب

مسجد کبود گنبد در کلات، یکی از مساجد کهن و زیبای خراسان رضوی و کشور است؛ مسجدی که مورد احترام و توجه اقوام مختلف در طول تاریخ شهرستان کلات نادر بوده و به همین علت، کاملترین هنر هنرمندان در خدمت معماری و تزئین نقوش این بنا به کار رفته است. این مسجد چهار ایوانه، دارای گنبدی دو پوشه و نیلگون، صحن و طاق است. استفاده از کاشی هفت رنگ، مهم‌ترین عامل تزئین در بنای این مسجد است که با استفاده از نقوش اسلیمی و گل و بوته در لچکی‌های بالای ایوان و رواق‌ها به کار رفته است. بنای اصلی مسجد را از کارهای دوره سلجوقی می‌دانند که نادرشاه افشار نیز به نوبه خود، بیوتات و ایوان‌های اطراف آن را ساخته. در اطراف پیشخوان مدخل مسجد هم کتیبه‌ای سنگی به خط نستعلیق مربوط به دوره قاجار نصب شده که حکایت از تعمیر مسجد در این دوره توسط یلنگ توش خان ابن فتحعلی، حاکم کلات به سال ۱۲۵۰ هجری قمری دارد. همه اینها را گفتیم که بگوییم این مسجد زیبا هم طی روزهای گذشته مورد شبیخون سیلاب قرار گرفت و جالب این‌که مردم کلات و مسؤولان میراث دست در دست یکدیگر بسیج شده و آب و سیلاب و گل و لای را از درون آن تخلیه کردند. مدیر میراث فرهنگی کلات که درباره بسیج مردم و مسؤولان و تخلیه ۷۰ درصدی سیلاب تا زمان انتشار این خبر، اطلاع داده بود، گفت: در پی بارندگی و سیلاب اخیر در شهر کلات، مسجد کبود گنبد کلات نادر نیز در معرض سیلاب قرار گرفت و سیلاب پس از تخریب بیش از ۴۰ منزل مسکونی به مسجد کبود گنبد وارد شد. متاسفانه ساخت وسازها در شهر نیز به‌گونه‌ای بوده که موجب هدایت آب به سمت مسجد شد.

فرهمند در گفت‌وگو با میراث آریا افزود: مسجد کبود گنبد به‌خاطر قرار گرفتن در پایین‌ترین نقطه شهر کلات با عمق چهار متر دچار آبگرفتگی شدید ناشی از جریان سیلاب شد که در جریان این آبگرفتگی دیوار حفاظتی که چند سال قبل اجرا شده و تاریخی نبوده، تخریب شد، اما به مسجد آسیبی نرسیده است. در شبستان‌ها و حیاط مسجد هم به ارتفاع حدود دو متر در آب قرار داشته است.

«مناظر روستایی» مورد توجه ایکوموس در سال ۲۰۱۹

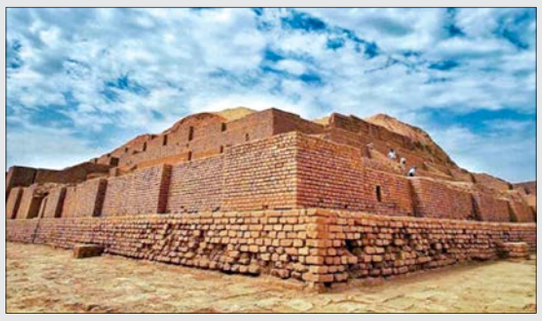

امروز، ۲۹ فروردین، برابر با ۱۸ آوریل، روز جهانی بناها و محوطه‌های تاریخی است؛ روزی که توسط شورای جهانی بناها و محوطه‌های تاریخی (ایکوموس) نامگذاری شده و هدف آن ارتقای جایگاه میراث فرهنگی و فرصتی است برای اطلاع‌رسانی درخصوص تنوع، آسیب‌پذیر بودن، نیازها، الزامات و مزایای حفاظت از بناها. جالب این‌که شورای بین‌المللی بناها و محوطه‌های تاریخی هر سال موضوعی را برای دوستداران و مخاطبان این روز خاص و هدفمند کردن فعالیت‌های یك ساله این شورا در نظر می‌گیرد. موضوع سال ۲۰۱۹ میلادی، «مناظر روستایی» تعیین شده و مقرر است همایشی با همین موضوع در اکتبر سال جاری در کشور مغرب- مراکش- برگزار شود.

بنا به گفته متخصصان امر، مناظر روستایی از جمله ثروت‌های بی‌همتای میراث فرهنگی کشورها محسوب می‌شود که باید نسبت به حفاظت و برقراری ارتباط با جوامع آن توجه بیشتری شود.

و اما مناظر روستایی چیست؟ براساس تعریف ایکوموس، مناطق خاکی و آبی ناشی از تعامل انسان- طبیعت برای تولید غذا و دیگر منابع طبیعی تجدیدپذیر، نظیر کشاورزی، دامداری و چوپانی، ماهیگیری و آبزی‌پروری، جنگلداری، جمع‌آوری گیاهان وحشی، شکار و استحصال منابع دیگری همچون نمك و به عبارتی همه مناطق روستایی منظر به شمار می‌رود.

مناظر روستایی، خود یکی از موضوعات اصلی فعالیت‌های حفاظت از محیط‌زیست هم به‌شمار می‌آید که در آن مشارکت جوامع و مردم محلی، از نقش به‌سزایی برخوردار است. حفاظت از مناظر روستایی بر رابطه میان میراث و جامعه دلالت دارد. فواید آشکار و مستقیمی که حفاظت از میراث با خود دارد نه‌تنها بر جوامعی که مناظر روستایی را ایجاد، اصلاح و در حقیقت بارآن را حمل می‌کنند تأثیر می‌گذارد، بلکه عاملی است بر بسط و توسعه جوامعی که این مناظر زیست‌محیطی را در خود حفظ کرده‌اند. در هر صورت تمامی این فعالیت‌ها به نفع همه ما است. این اصل، عاملی است که حفاظت از مناظر روستایی را نه‌تنها مهم، بلکه جذاب می‌کند.